

GAZETA bibliotecarului

Buletin informativ al Bibliotecii Naționale și al
Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova

Iulie-August 2007
Nr. 7, 8 (81-82),
16 pag.

în acest număr:

1 Mesaj de felicitare
Artur Cozma, ministrul
culturii și turismului al
Republicii Moldova

2 Alexe Rău. Comorile
din strada August (BNRM
la 175 ani)

Artur Cozma
ministrul culturii și
turismului al
Republicii Moldova

Mesaj de felicitare cu ocazia jubileului de 175 de ani de la fondarea Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova

Jubileul de 175 de ani de la fondarea Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova îmi oferă fericita ocazie de a adresa colectivului acestei instituții de cultură, de mare prestigiu felicitările de ringoare, de rând cu cele mai sincere mulțumiri pentru munca perseverentă întru păstrarea memoriei colective a neamului.

Situată în chiar inima Chișinăului, Biblioteca Națională a fost și rămâne încrucișarea tuturor drumurilor ce duc spre cultură și cunoaștere, legând prezentul de trecut și viitor. Pe parcursul anilor aici a fost adunată cu grijă zestrea spirituală a acestui neam, toate valorile prin care generațiile prezente și viitoare vor învăța și judeca despre trecerea noastră prin istorie. Cu ajutorul colecțiilor și serviciilor oferite, Biblioteca își aduce aportul incontestabil la formarea elitei intelectuale a țării și respectiv contribuția la tot ce ține de dezvoltare și prosperare sub toate aspectele lor. Prin relațiile de colaborare cu bibliotecile naționale din alte țări și participarea la proiecte de parteneriat, precum Biblioteca Numerică Europeană, Biblioteca Națională a Republicii Moldova își aduce contribuția la eforturile de integrare europeană a țării. În calitate de principala instituție de profil a statului, Biblioteca Națională a unit în jurul ei bibliotecile din întreg sistemul național de biblioteci, achitându-se cu onoare de poziția de lider în profesie și contribuind la dezvoltarea și promovarea domeniului bibliotecar. Profit și de această ocazie pentru a adresa tuturor bibliotecarilor din Moldova cele mai sincere urări de bine, prosperitate, noi proiecte de succes și a-i încredința și pe această cale de tot sprijinul și toată susținerea mea.

Încă o dată LA MULȚI ANI Bibliotecii și tot respectul și considerațiunea mea colectivului ei.

Dragi colegi,

Colegiul de redacție al *Gazetei bibliotecarului*, filiala BNRM a ABRM, Clubul tinerilor bibliotecari, conducerea Bibliotecii vin către Domniile Voastre cu un tandru mesaj de felicitare cu prilejul aniversării a 175-a a BNRM. Vă urăm tot ce nu s-a urât niciodată în pereții acestei instituții păstrătoare, să vi se împlinească tot la ce ați visat sau veți visa în continuare, să vă aștepte pe la casele voastre câte un peștișor de aur, iar dacă veți vedea că-i de aur, suntem siguri că veți ști ce să faceți, căci ați depistat peștișori de aur, informaționali, pentru beneficiari. Desigur, aurul peștișorului ce vă va aștepta acasă nu e neapărat să fie tot informațional. Să fie chiar adevărat, că e aniversarea a 175-a a Bibliotecii în care ne numărăm zilele și înșirăm pe ața vorbei toate cele omului nestreine. Să fiți sănătoși, să aveți zile pline de bucurie acasă și la serviciu, să mergeți de ziua bibliotecii și tot anul cu capul sus, căci sunteți cele mai frumoase și cele mai deștepte nu doar în capitală, ci și în toată Moldova.

Vivat!

3

Felicitări

5

BNRM în lume

6

Actualitatea BNRM

10

Noi aici și acum

12

Meridian cultural

14

**Detalii interesante
despre BNRM**

15

**Unde-s doi puterea
crește**

Însemnări de călătorie

Comorile din strada August (BNRM la 175 ani)

La originile sale, Biblioteca Gubernială (predecesoarea Bibliotecii Naționale) se constituia din ediții remarcabile, iar cărțile generalului Liprandi și cele din donația Bibliotecii Academiei Imperiale de Științe din Sankt Petersburg erau adevărate rarități. Cărți vechi, cărți fundamentale scrise de marii autori ai lumii. Unele din ele, ca cele ce făceau parte din lotul Liprandi, de exemplu, au ajuns până la noi. Luându-le în mână, te trimite volens-nolens gândul la mâinile prin care au trecut până acum. La mâinile cititorilor din 1832. Cum erau ei? Cum gândeau? Ce sentimente îi încercau în momentul festiv al deschiderii primei biblioteci publice din urbea lor și din Basarabia în general. Dar ce emoții îl încercau pe primul bibliotecar, pe Bilevici? Asemenea informații nu pot fi recuperate. Ele se neantizează odată cu trecerea la cei dreپți a oamenilor. Există însă ceva prin care toți acești oameni au rămas vii, printre noi și vor continua să rămână în veacuri. Acest ceva sunt comorile pe care le-au adunat și le-au ocrotit, cărțile și documentele în care se păstrează gândurile, emoțiile, ideile, cunoștințele, dorurile generațiilor de bibliotecari care au slujit acestei biblioteci în decursul celor 175 de ani pe care ea îi împlinește acum.

Una din trăsăturile specifice ale BNRM este că în cadrul ei nu se rupe firul tradiției. Fiecare generație de salariați învață, moștenește ceva de la predecesori ca mai pe urmă să procedeze și ei la fel cu bibliotecarii urmași. Pe firul acesta nevăzut s-au ținut și s-au înmulțit colecțiile bibliotecii, comorile care au trecut fiecare prin mâini de bibliotecar pentru a fi catalogate, clasificate, puse la locul lor unic în rafturi ca astfel să poată fi regăsite și date să treacă prin mâinile generațiilor de cititori ai acestei biblioteci. Câte generații de bibliotecari s-au perindat până acum în această bibliotecă? m-a întrebat ieri un ziarist. Am stat și am socotit amândoi și ne-au ieșit cam vreo treizeci. Dar asta am stabilit-o așa, din mersul gândului, fără coroborare documentară. Oricum, însă, firul este deja impunător, iar rezultatele muncii și gândirii colective în aceste aproape două secole se adună într-un fel de stil distinct.

Biblioteca aceasta a trecut pe sub multe balanțe, pe sub multe răsmutări și schimbări de macaz. Dar nimeni niciodată nu a reușit să facă o schimbare din rădăcină. Firul acela este, vorba poetului, „decât bronzul mai tare”.

Se ascunde în situația aceasta paradoxul principal al unei biblioteci naționale. Pe de o parte, ea trebuie să aibă un caracter conservator, căci menirea primă a ei este salvagardarea memoriei neamului. Reglementările la acest capitol sunt, dacă se poate spune așa, „blindate”, ele pot fi schimbate mai greu decât constituția americană. Asta, desigur, dacă ingerințele politice nu abrogă

definitiv o atare stare de lucruri. Biblioteca aceasta a trecut pe sub cumpenele multor schimbări și răsturnări politice, dar firul acela, totuși, nu s-a rupt. Pe de altă parte, cu trecerea deceniilor și secolelor apar în țară mai multe biblioteci și atunci BN trebuie să găsească soluții înțelepte de a echilibra conservatismul cu schimbarea, cu liberalismul chiar. Având o experiență seculară, ea este solicitată de rețelele mai tinere de biblioteci să-și exercite funcții noi, două dintre ele fiind strategice ca și funcția memorială: asigurarea sistemului național de biblioteci cu instrumente de lucru bibliografice, biblioteconomice etc. (adică prestarea de servicii comprehensibile pentru biblioteci) și atragerea lor în proiecte comune. Apoi vin serviciile pentru utilizatori (atunci când BN nu e o instituție cu caracter închis), apoi colaborarea internațională (mai ales UBC, UAP, proiecte internaționale și așa de firul acela principal se leagă fire noi, care pot fi numite determinante ale conceptului de BN. Aceste determinante s-au constituit istoricește și depind în primul rând de nivelul și de caracterul de dezvoltare a țării respective. În 1992, când a început reforma principală a BNRM,

noi am ales un model axat pe un nod strategic, din care decurg direcțiile strategice principale ale conceptului de BN: memoria, rolul de inimă a rețelei naționale de biblioteci, cercetare și dezvoltare, accesul cetățenilor întregii republici la comorile și la colecțiile de documente ale instituției. Modernizarea, schimbarea, care trebuie să se deosebească de acelea din bibliotecile de alt tip, au pornit din chiar nodul conceptual strategic de care am pomenit și se extind, ca razele asupra direcțiilor strategice. În 1991, în cadrul sesiunii generale IFLA de la Moscova, la inițiativa dnei Irina Bagrova, biblioteconomistul Peter Lor a făcut un studiu de caz asupra evoluției BN în mai multe țări, constatând că cele trei direcții strategice de care am pomenit mai sus sunt luate în considerare aproape pretutindeni. Diferențele vin de la accentele care se pun pe o direcție sau alta și din nivelul de dezvoltare a țării. El propune chiar o metodologie de specificare a conceptului BN într-o țară sau alta în funcție de nevoile de dezvoltare ale acestei țări.

În 1992, noi am elaborat un concept care cuprinde toate determinantele istoricește constituite ale stabilimentului de

BN, adică am privit lucrurile mai larg ca autorul studiului de caz pomenit. Însă factorul ce se cheamă nivelul de dezvoltare a țării nu a fost evaluat suficient de exigent, din care cauză ne-am pomenit și cu un al doilea paradox, rezultat al depășirii de către intențiile noastre conceptuale a potențialului țării. Totuși, entuziasmul nostru, lucru necunoscut în reglementările IFLA, UNESCO etc., ne-a permis să realizăm niște performanțe competitive pe plan internațional. Am căutat sponsori, am făcut lucruri mari cu mijloace puține, am câștigat granturi și, principalul, ne-am sacrificat acestei instituții pe care am slujit-o și o slujim cu credință. Medalia Uniunii Europene și medalia de aur a Fondului de Excelență de la Geneva conferite Bibliotecii noastre sunt o recunoaștere, o răsplată, o încurajare, dar și un act de întărire a credinței față de profesia aleasă și față de instituția în care ne realizăm ca oameni veghetori și salvagardatori de comori, dar și ca promotori ai progresului, cunoașterii și schimbării în societate.

Mă închin până la pământ în fața colegilor mei de la BNRM cinstindu-le astfel truda lor, fidelitatea, talentul, răbdarea, felul cum știu să continue acel fir ca să se lungească în veac pomenirea neamului nostru, căci de acolo, din veacuri, vom fi pomeniți și noi.

Colegii mei fac parte și ei din comorile de pe strada August.

Alexe Rău,
23 august 2007

Biblioteca Națională a Republicii Moldova a fost și rămâne Principala Instituție a Cărții – factor dinamizator, indispensabil ce reprezintă un centru de apărare a culturii naționale și, trebuie să o spunem în glas: Republica Moldova se poate mândri cu o asemenea instituție de probitate profesională.

Prima Bibliotecă Națională din țara noastră s-a născut ca o necesitate față de condițiile noi de viață. Aceste noi condiții determină la rândul lor sarcini noi de educație, modalități noi de organizare și de participare la viața culturală. Biblioteca Națională este un for democrat de conducere și stimulare a culturii, de inițiativă, de gândire și de concepție care contribuie la transformarea actualului de cultură în instrument real de educație prin carte, la integrarea în problematica contemporană și nu în ultimă instanță, la formarea și dezvoltarea unei noi personalități.

Toate strădaniile Bibliotecii sunt îndreptate spre sădirea în sufletul cititorilor a obișnuinței și dorinței de a utiliza rațional informația în toate domeniile de activitate, de a o îmbogăți și a o transmite grupurilor viitoare de oameni. Valoarea instituției dumneavoastră este cunoscută de toată lumea ca principala arteră de răspândire a articulațiilor bibliologice printre cititorii întregii țări. Sunteți Biblioteca ce a dus și duce activități de pionierat în automatizarea proceselor și activităților de bibliotecă, în elaborarea Proiectului SIBIMOL (autor Alexe Rău, cavaler al medaliei Uniunii Europene, directorul general al Bibliotecii Naționale).

Ați valorificat tradițiile progresiste ale bibliologiei naționale, sprijinind și îndrumând bibliotecarii în formarea muncii, contribuind la forma-

felicitări

La aniversarea a 175 de ani de la fondarea Bibliotecii Naționale adresăm întregului colectiv sincere felicitări pentru rodnică activitate desfășurată întru prosperarea culturii naționale și ne exprimăm cele mai frumoase gânduri și urări de succes pe viitor.

rea lor profesională prin popularizarea experienței avansate de muncă a bibliotecilor din țară și din străinătate. Sunteți organul principal de cooperare între bibliotecile de toate categoriile din republică, promovând întruniri științifice de anvergură, editând publicații profesionale valoroase.

La cei 175 de ani vă bucurați de o stimă deosebită printre utilizatori și bibliotecari ce constituie cea mai importantă răsplată a muncii dumneavoastră.

Ne plecăm fruntea și vă mulțumim cu aleasă considerațiune pentru modul în care știți să sporiți înțelepciunea și frumusețea cuvântului scris.

Viață lungă și rodnică întru binele culturii Republicii Moldova!

Elena Harconița,
directorul Bibliotecii Științifice a
Universității de Stat „Alec Russo”
din Bălți

La moment aniversar

Trecutul și prezentul biblioteconomiei noastre a fost și este legat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova. 175 de ani de viață ai bibliotecii reprezintă o vârstă a deplinei maturități. Pe parcursul anilor a înregistrat rezultate remarcabile. Îndeplinind cu profesionalism și responsabilitate funcția de centru biblioteconomic pentru toate bibliotecile din republică, Biblioteca Națională este și astăzi un deschizător de drumuri în lumea mirifică a bibliotecilor și bibliotecarilor.

Având bibliotecari inimoși, harnici și mai ales profesioniști, Biblioteca Națională a devenit, de-a lungul anilor, pentru noi, cei din republică, un adevărat sprijin moral și profesional de înaltă ținută.

La acest moment aniversar, suntem alături de dv., adresându-vă sincere felicitări pentru ceea ce ați realizat până în prezent. Vă dorim mult succes în viitor, să fiți întotdeauna ghidați de puterea miraculoasă a cărților și să fiți un model de rezistență umană, păstrând mereu aprinsă flacăra in-

spirației și a aspirațiilor prin intermediul Măriei Sale Cartea.

Sănătate, prosperitate, pace și liniște vă dorim. Să vă bucurați mereu de lumina speranței, de stima tuturor celor care vă înconjoară.

La mulți ani și multe împliniri!

Colectivul Bibliotecii Publice Raionale „Alexandru Donici”, Orhei

Biblioteca Națională a Republicii Moldova la 175 ani

Bibliotecile sunt memoria omenirii, ele reprezintă un component esențial și constant al infrastructurii informaționale, culturale și educaționale a societății.

O frumoasă aniversare de 175 ani de la fondare va sărbători în curând cea mai veche și mai prestigioasă instituție a cărții din țară – Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Vorbind de BNRM, despre acest templu, în care pășesc nevăzuți zeci și mii de apostoli ai Adevărului, Frumosului și Înțelepciunii în acest an de aniversare, un sentiment de sinceră prețuire pentru colegii noștri, acești misionari ai culturii, care fac cel mai nobil lucru din lume – contribuie cu munca și

eforturile lor la cultivarea și edificarea societății informaționale în Republica Moldova.

Noi, studenții anilor '70, cu drag ne amintim de Biblioteca Republicană de Stat „N. K. Krupskaja”, director Petru Ganenco, care deja de zece ani era amplasată în sediul central de astăzi cu săli mari și luminoase, cu servicii de literatură în limbi străine, muzică imprimată, schimb național și internațional, asistență bibliografică, literatură și bibliografie națională, care au lăsat o amprentă extraordinar de benefică asupra formării noastre ca specialiști.

În 1991 Biblioteca de Stat a fost denumită drept Bibliotecă Națională a Republicii Moldova.

Toate reformele care au avut loc în ultimii 20 de ani, atât în instituția dată, cât și la nivel de țară, sunt legate de personalitatea marelui nostru cărturar, poliglot și bibliolog – Alexe Rău, numele căruia este foarte bine cunoscut în cohorta bibliotecară la nivel național și internațional.

Fiind principala instituție de stat care asigură coordonarea activității și asistența metodică de specialitate a bibliotecilor, Biblioteca Națională este accesibilă pentru fiecare bibliotecar din țară, oferindu-i recomandări, toată gama de servicii necesare activității.

Beneficiarilor li se oferă servicii la nivelul standardelor naționale cu tendința de a le atinge pe cele ale Uniunii Euro-

pene, căci nu degeaba la BNRM este implementat cu succes „Managementul calității totale”.

Cu ocazia aniversării a 175 ani de la fondare adresăm cele mai sincere cuvinte de admirație și laudă personalului bibliotecii pentru devotament, competență, dăruire de sine.

Felicitări și succese pentru scumpilor noștri colegi, care sunt părinții noștri spirituali, pentru crezul în tot ce fac, zicându-i ideal de ridicare prin carte.

Noi realizări și prosperitate pentru Templul pe care îl slujiți cu atâta demnitate!

Larisa Petcu, directorul Bibliotecii Publice Orășenești „P. Ștefănuță”

Biblioteca Națională a Republicii Moldova – la ceas aniversar

A bătut un nou ceas aniversar pentru o bibliotecă dragă sufletului meu – o bibliotecă în care m-am format ca specialist, dar și ca om, alături de toți acei care pe parcursul a 175 de ani au pășit pragul acestei instituții.

Lumea contemporană este paradoxală și complexă, iar instituțiile din domeniul informațional trebuie să se adapteze și să evolueze. Biblioteca Națională a menținut pe parcursul a aproape două veacuri verticala pe care i-au

atribuit-o fondatorii, rămânând a fi cea mai importantă instituție biblioteconomică din republică.

Într-o lume intelectuală care consideră comunicarea ca fiind un concept de bază, bibliotecarul devine un mediator mult prea important între resurse și cei care au nevoie de ele. Utilizatorii dintotdeauna și-au dorit ca bibliotecarii să fie persoane competente, deschise și comunicative. Existența acestor valori face din bibliotecari adversarii oricărui obstacol care

limitează sau împiedică furnizarea de informații și documente. În acest sens valorile profesionale ale Bibliotecii Naționale merită toată considerațiunea, valori pe care le regăsim în pleiada întregă de oameni sufletești, dăruiți cărții și bibliotecii.

Colectivul Bibliotecii Publice Raionale „M. Sadoveanu” din orașul Strășeni adresează tuturor cele mai alese urări de sănătate, prosperitate și succese în activitatea profesională. La Mulți Ani!

Nadejda Pădure,
director BPR „M. Sadoveanu”,
Strășeni

bnrm în lume

BNRM și-a deschis o filială în Italia

În regiunea Reggio Emilia din Italia s-a înregistrat cel mai mare număr de moldoveni veniți acolo la diferite munci pentru a-și putea întreține familiile și a-și da copiii la învățătură. Muncile pe care le prestează ei sunt găsite cu

greu, după lungi zile de umblat cu întrebaturile și cu milogitul, și sunt, multe din ele, deosebit de grele, adeseori dezonorante. Un absolvent al vechiului Institut de Arte din Chișinău a strâns în jurul

său un grup de emigranți mai energici și a constituit Societatea Culturală a Moldovenilor din Reggio Emilia. Anume această organizație s-a adresat oficial către conducerea BNRM cu rugămintea să organizeze o colecție de

cărți și periodice, pentru a înființa în incinta bibliotecii regionale PAZZI o filială a BNRM destinată lecturii în limba română. Biblioteca noastră a onorat această rugămintă și a expediat la Reggio Emilia câteva mii de cărți și periodice adunate fie din rezerva națională de publicații, fie din donații ale bibliotecarilor, scriitorilor, oamenilor de cultură. De asemenea, BNRM a asigurat câteva abonamente anuale la cele mai solicitate ediții periodice care vor fi expediate în Italia în mod sistematic, prin intermediul unei firme de transport turistic care s-a oferit să efectueze toate transporturile de cărți și periodice pentru această filială cu titlu gratuit. La rândul său, primăria Reggio Emilia și-a asumat toate cheltuielile legate de or-

ganizarea și funcționarea acestei filiale (mobilier, dotare tehnică, informatizare, salarizare etc.). Printre cititorii filialei BNRM din Italia se află și colegii bibliotecari plecați acolo, cea mai activă din ele fiind o bibliotecară din Ungheni care lucrează într-o comună mai îndepărtată de centrul regional, dar bate sistematic, în afara orelor de program, drumul către, cum zice ea, „biblioteca noastră”. De zilele, de hramul regiunii Reggio Emilia urmează să fie organizată acolo și o expoziție de trecere în revistă a producției editorilor din Republica Moldova.

Raisa Melnic

Forumul managerilor

Din 2006, în cadrul Școlii de management, trimestrial sunt organizate forumuri, la care managerii Bibliotecii Naționale prezintă comunicări în domeniu. Această formă de perfecționare a conducătorilor de nivel tactic și strategic ai bibliotecii are ca scop studierea aprofundată a experienței altor biblioteci, familiarizarea cu toate schimbările care se produc în lumea bibliotecară, menținerea în colectiv a unei atmosfere de creativitate și de competiție profesională. Forumul reprezintă o formă activă de perfecționare a cadrelor și le oferă posibilități de împlinire și îmbogățire a cunoștințelor nu numai managerilor, dar și tinerilor bibliotecari, care vor prelua ștabela de conducere a bibliotecii.

Cu deosebit interes au fost recepționate de către auditorii cuvântările ținute de Alla Panici – “Crearea fișierelor de autoritate în TINLIB și utilizarea variantei on-line RAMEAU”; Iulia Ivanov – “Politica și practica în dezvoltarea colecțiilor în BNRM”; Maria Brînzan – “Serviciul «Lectura publică» în contextul societății informaționale” ș.a.

Un nou sistem de evaluare al personalului

În 2007 au fost elaborate normele metodologice privind evaluarea resurselor umane în Biblioteca Națională. Noul document este menit să creeze un cadru instituțional adecvat condițiilor actuale pentru aprecierea performanțelor profesionale ale salariaților, pentru realizarea unui diagnostic permanent al resurselor umane, pentru identificarea necesităților de instruire și perfecționare, pentru ameliorarea relațiilor interpersonale.

Evaluarea performanțelor pentru stabilirea sporurilor la salarii se efectuează anual, iar bilanțul muncii depuse în vederea acordării cotelor de remunerare suplimentară a muncii și a premiilor se efectuează trimestrial. Criteriile pentru aceste feluri de evaluare sunt diferite.

Procesul de evaluare a performanțelor profesionale are ca elemente de referință:

- Fișa postului;
- Formularul de evaluare a personalului;
- Caietul sau Foaia de evidență individuală a muncii;

d) Fișa de sarcini / Fișa de evaluare a sarcinilor trimestriale;

e) Jurnalul de observații al managerului, în care se înregistrează fapte și atitudini relevante despre subordonați și care reprezintă un suport pentru memorie.

Fișa postului cuprinde competențe, activități și cerințe de performanță, precum și standarde de performanță. Cele din urmă ca niveluri minim admisibile ale performanțelor, stabilesc ce trebuie să facă fiecare salariat și cât de bine. Aceste standarde sunt definite prin următorii indicatori:

- cantitate (cât de mult trebuie realizat);
- calitate (cât de bine sau cât de complet trebuie realizat);
- timp (când trebuie realizat obiectivul).

Sistemul de evaluare are câteva aspecte care stau la baza evaluării:

- normele de lucru,
- planurile și rapoartele individuale,
- evidența zilnică a muncii.

Ignorând cel puțin unul din aceste aspecte, nu vom putea să facem o evaluare corectă.

Noul sistem de evaluare a fost aprobat în trimestrul I al anului curent și deja putem să facem unele concluzii:

- este bine că noi am făcut primii pași în implementarea sistemului de evaluare și am trezit interesul personalului față de rezultatele muncii sale;
- există speranța că planurile de activitate ale serviciilor vor fi elaborate mai calitativ, cu participarea fiecărui membru al colectivului;
- disciplina în executarea programelor va fi, fără îndoială, mai bună;
- evidența individuală a lucrului îndeplinit de fiecare salariat îl va disciplina;
- evaluarea performanțelor este o sursă primară de informații despre salariații care au rezultate bune și despre sectoarele în care pot fi aduse unele îmbunătățiri;
- în baza rezultatelor evaluării va fi schimbat și sistemul de retribuire suplimentară a muncii.

Cred că pe parcursul acestui an sistemul de evaluare va fi adaptat la condițiile fiecărui serviciu și va da rezultatele așteptate.

Svetlana Barbei

www.bnrm.md „Clubul virtual al biblioteconomiștilor”

Rubrica „Clubul virtual al biblioteconomiștilor” a site-ului BNRM este o alternativă viabilă pentru toți bibliotecarii din SNB care doresc să cunoască mai multe despre activitatea și practica altor bibliotecari din țară.

Rubrica conține mai multe subrubrici, unele din ele fiind:

- Sistemul Național de Biblioteci;
- Documente directoare;
- Biroul de consultații pentru bibliotecarii din SNB;
- Informații despre agenda de lucru al bibliotecarilor din SNB;
- Bursa muncii;
- Omul lunii.

În subrubrica Sistemul Național de Biblioteci, puteți găsi organigrama bibliotecilor din SNB, date statistice comparative și date despre cele mai importante evenimente care au avut loc în diferite biblioteci din SNB.

În subrubrica Documente directoare sunt adunate toate documentele necesare pentru reglementarea activității bibliotecilor din țară și unele de peste hotare.

O altă subrubrică, care prezintă interes pentru toți profesioniștii, este Biroul de consultații pentru bibliotecarii din SNB. Aici puteți adresa orice întrebare ce ține de

teoria și practica în domeniul dat. În subrubrica „Informații despre agenda de lucru a bibliotecarilor din SNB” este prezentată o listă bibliografică adnotată cu cele mai noi lucrări din domeniu.

Subrubrica „Bursa muncii” oferă informații despre locurile vacante ale BNRM.

Ultima subrubrică „Omul lunii” este dedicată celor mai buni bibliotecari din SNB care au avut mari realizări pe tot parcursul activității sale și mai ales în luna în care este prezentat și respectiv numit „Omul lunii”.

Rugăm toți managerii bibliotecilor de nivel superior de a lua act cu aceste rubrici și de a ne ajuta să le menținem în actualitate.

Tamara Zasmenco

O colaborare neobișnuită între BNRM și Ambasada SUA

Linn Marie Kirby, mestră de arte moderne la Universitatea din San Francisco (California), este un om cu viziuni filosofice și artistice care la prima vedere par cel puțin ciudate. Parcă ar fi ceva din ceea ce de la bituriști încoace se numește metafizica corporală. Dar este vorba despre așa ceva. Îți dai seama după o ședință cu ea, într-un auditoriu plin, când încearcă și reușește să-i ajute pe toți să-și transpună într-o imagine, expresivă ori mai vagă, totul depinzând

de puterea personalității fiecăruia, interioritatea, sufletul, subconștientul, dacă vreți, chiar esența ființei fiecăruia.

Linn a sosit la Chișinău prin susținerea Ambasadei Statelor Unite ale Americii, care cultivă de mai multă vreme relații fructuoase cu BNRM, începând cu momentul de acum mulți ani când primul ambasador al SUA a fost invitat la BNRM la vernisarea unei expoziții consacrate lui Washington, după acel moment inaugural având loc, în biroul directorului BNRM, prima convorbire oficială a unui ambasador american cu directorul instituției noastre. În cadrul acelei convorbiri a fost schițat un plan important de colaborare, care, între altele, prevedea susținerea financiară

de către Ambasada a unor seminare organizate la BNRM cu participarea unor specialiști din America de Nord, a unor stagii (burse) ale salariaților bibliotecii noastre în SUA (beneficiarele au fost O. Sivic, V. Avasiloaie și Vera Osoianu), a unor donații de carte americană, precum și participarea americană la saloanele noastre de carte etc.

De astă dată, americanii ne-au propus o acțiune netradițională din toate punctele de vedere. Dna Kirby a cerut de la participanți să-și aducă de acasă câte un obiect îndrăgit sau nu, care să fie nu mai mic de 7 cm și nu mai mare de 20. În timpul ședinței, participanții se uitau fiecare la obiectul său și meditau îndelung, până

la interiorizare, apoi fiecare obiect era scanat la copiatorul instalat în sala de ședințe. Pe hârtie rămânea nu doar și nu atât imaginea obiectului, cât gândurile, meditațiile, subconștientul „impri-mat” pe acel obiect în timpul ședinței. În felul acesta s-a obținut o serie de autoportrete sufletești ale participanților. Iar aceștia din urmă, majoritatea din ei, recunoscuseră că procedeu acesta a prins ceva foarte esențial din ființa fiecăruia.

În partea a doua, dna Linn Marie Kirby a ținut o conferință despre starea și tendințele artelor noi în California.

Raisa Melnic

Virtualizarea artei expoziționale la BNRM

Realizările tradiționale ale artei expoziționale în BNRM ori, mai precis spus, transformarea activității expoziționale în artă a însemnat doar prima parte a unui program complex. Sigur, când elaboram principiile, procedeele și obiceiurile noii arte expoziționale încă nu aveam o idee bine conturată despre impactul pe care îl poate aduce acestei activități tehnologia computerizată. Noi aveam de deslușit, de dezghiocat, de asimilat atunci conceptele prime, ctitoritoare, așezătoare. Aveam atunci de învățat o artă nouă, cu toată filosofia și tehnicile ei. Lucrul acesta este interminabil, tot așa cum arta este brevis. Creația are început, dar nicidecum nu are un sfârșit. În clipele de răgaz, în clipele din afara orelor de program revin la acele lucruri și taine cu sufletul plin de bucuria revederii.

Dar a venit informatizarea și n-ai ce-i face. Trebuie să ții pasul. Când am purces la elaborarea proiectului de virtualizare a activității expoziționale în BNRM, am înțeles că avem de conjugat câteva componente greu de sudat. Sigur, viziunile, tehnicile noastre din perioada tradițională rămăneau la putere. Cât de tehnologizat n-ar fi un lucru, el este tatonat mai întâi cu min-

tea. Și acest component al conceptului de virtualizare rămâne a fi tare, poate chiar unic în întregul SNB. Dar acesta este, totuși, numai unul din componente, din module. Lucrurile noi pe care a trebuit să le punem la punct au fost și sunt: 1. Programarea (asigurarea logistică); 2. Estetica, regizarea tehnologizată; 3. Lucrările de animație, bazate și ele, desigur, pe programarea logică; 4. Restructurarea și reorganizarea dinamică a site-ului Serviciului „Programe culturale”; 5. Rezolvarea problemei numerizării exponatelor, în consens cu parametrii de rezoluție și de profunzime recomandați în cadrul UNESCO și de către Comisia Europeană; 6. Problema selecției materialului pasibil de numerizare, căci este imposibil să cuprinzi într-o expoziție virtuală tot ce conține una tradițională. Iar această selecție trebuie făcută în așa fel, ca integritatea impresiei, a imaginii de ansamblu să nu aibă de suferit. În acest sens, de multe ori ne consultăm cu protagoniștii expozițiilor. Al șaptelea aspect îl constituie schimbarea radicală a marketingului activității expoziționale. Utilizarea mijloacelor mass-media, grație dotării exprese a oficiului de publicitate al Serviciului „Programe culturale”, s-a dovedit a fi

mult mai eficientă decât scrisorile și mesajele telefonice. Un alt lucru pe care l-am pus la punct a fost rezolvarea problemei redotării structurilor de programe culturale. Camerele numerice și computerele performante, scanerele de o calitate noncompromițătoare, cel puțin, sunt primele elemente de re tehnologizare a procesului de virtualizare a activității expoziționale.

Primele expoziții virtuale au început să fie lansate la noi în 2006. Efectul produs a fost unul spectaculos, în sensul că BNRM s-a ales imediat cu o nouă imagine în comunitate. Mai întâi, agențiile de presă recurg sistematic la repertoriul nostru de activități culturale, împrăștiat lunar pe site-ul nostru. Sigur, informațiile despre noi în presă au devenit mult mai numeroase și mai calitative decât în vremea telefonului și a cărții poștale. Apoi, a început să crească vertiginos publicul virtual vizitator. De la începutul anului 2007 expozițiile noastre virtuale au fost accesate de peste trei mii de utilizatori din Moldova, România, Germania, SUA, Rusia, Franța, Spania, Italia, Voivodina ș.a.

Structura site-ului „Programe culturale” cuprinde rubricile: Repertoriul lunar, Aniversări cultu-

răle, Agenda culturală, Publicații, Arhiva. Ultima rubrică ar putea servi ca o bază documentară veritabilă pentru un film despre biblioteca noastră.

Avem expoziții virtuale pe care protagoniștii lor le consideră tot ce au mai bun despre viața și opera lor și doresc să aibă o copie la domiciliu. Cazurile cu Anatol Codru și Vasile Vasilache, expozițiile virtuale dedicate lor fiind, de fapt, ca niște filme documentare, sunt antologice. Iar expoziția virtuală „Poetul și Trandafirul” este considerată de unii exegeți drept unul din cele mai bune filme documentare europene consacrate vieții și operei lui Rilke.

Expozițiile-eveniment tradiționale ne-au făcut faimă la Chișinău și în Moldova, pe când expozițiile virtuale ne-au adus o fală internațională.

Nu mă lasă inima să nu spun, la încheiere, că la acest succes a contribuit o mică echipă de entuziaști, printre ei numărându-se și fiul meu Laurențiu Melnic, care de fapt a crescut la noi în bibliotecă și care acum este proaspăt inginer tehnologist diplomat, absolvent al Universității Tehnice din Chișinău.

Raisa Melnic

Bibliotecari mereu în așteptare

În conformitate cu prevederile Legii nr. 355 – XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare (Monitorul Oficial al RM, 2006, nr. 35-38 art. 148), Guvernul a aprobat Condițiile unice de salarizare a personalului din unitățile bugetare unde au fost stipulate condițiile de salarizare și pentru bibliotecari. Mă voi referi concret la: 1) Sporul pentru gradul de calificare stabilit în urma atestării – superior, I și II și respectiv sporul pentru categoria de calificare în mărime de 50, 40 și 30 la sută față de salariu de funcție.

Sporul pentru categoria de calificare urma să fie pus în aplicare cu începere de la 1 ianuarie 2007.

Azi suntem în august curent și noi, bibliotecarii Bibliotecii Naționale nu am mai primit niciun fel de spor. Așteptăm. Mă tem că o să așteptăm până va veni timpul să trecem din nou altă atestare.

2) Sporul pentru vechime în muncă.

La acest capitol am primit chiar și proiectul hotărârii Guvernului despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de calculare a perioadei de muncă în vederea acordării sporului pentru vechimea în muncă. Regulamentul în cauză determină modalitatea de calculare și plată a sporului pentru fiecare angajat, (cu excepția muncitorilor), în raport procentual față de salariu de funcție, ținându-se cont de indemnizația de conducere în următoarele mărimi: cu vechimea în muncă de la 2 la 5 ani sporul va constitui 10 %, de la 5 la 10 ani 15 %, de la 10 la 15 ani – 20%, de la 15 la 20 ani – 25 %, peste 20 ani – 30 %.

Am lucrat și noi la propuneri pentru acest proiect de Regulament.

Regulamentul a fost recent aprobat de Guvern unde este stipulat că sporul pentru vechime în muncă pentru personalul din unitățile bugetare are un nou mod de cal-

culare începând cu 1 iulie 2007.

Avem multe regulamente, hotărâri de Guvern, legi, Codul muncii chiar și Constituția Republicii Moldova, care este garantul cetățeanului, dar drepturile noastre de a primi aceste sporuri sunt lezate.

Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova s-a adresat cu petiții la președintele RM, la Guvern, la Sindicatul republican și răspunsurile au parvenit pozitive. Așteptăm, dar fiind mereu în așteptare, omul se frământă, nu poate lucra calitativ, este în căutarea unui loc de muncă mai remunerat. Colectivul Bibliotecii Naționale este un colectiv cu un potențial mare de muncă și noi dorim să ne menținem specialiștii, de aceea, domnilor conducători din țara Republicii Moldova, Vă rugăm să respectați legile Țării, aplicând hotărârile adoptate chiar de Dumneavoastră, cât ne privește, rămânem în așteptare.

Maricica Soltan

O nouă formă de activitate a Serviciului „Colecție de artă și hărți”

Pe parcursul ultimilor doi ani Serviciul „Colecție de artă și hărți” a fost implicat într-o formă nouă de activitate – de a-și aduce contribuția la procesul de formare continuă a profesorilor din republică la disciplinele: arte decorative, meșteșuguri populare, artă modernă etc. Această activitate are loc în cadrul programului „Formarea culturii informaționale a beneficiarilor” de la biblioteca Institutului de Științe ale Educației Profesorilor din republică veniți la cursurile de perfecționare. Conform unui demers adresat direcției Bibliotecii Naționale, acestei categorii de beneficiari i s-a oferit posibilitatea de a-și petrece orele de studiu în Sala de lectură a Serviciului „Colecție de artă și hărți”, unde colaboratorii Serviciului le oferă consultații, referințe bibliografice, le pun la dispoziție fondul unic al de artă plastică.

Salonul de artă din cadrul Serviciului „Colecție de artă și hărți” împlinește anul acesta 10 ani de activitate. Pe parcursul acestor ani, Salonul a devenit o pistă de lansare a tinerilor plasticieni, interesați să expună rezultatul inspirației cititorilor BNRM majoritatea absolvenți ai Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, critici de artă, chiar și celor care nu au nicio tangență cu arta. Pentru această categorie de beneficiari a devenit un prestigiu de a se lansa pentru prima dată, anume în incinta Bibliotecii Naționale. A devenit tradiție deja, ca în fiecare lună să se organizeze astfel de evenimente, unde artiștii plastici au posibilitatea de a-și expune talentul în fața publicului cititor. În cadrul Salonului au avut loc și lansări de carte, expoziții de lucrări ale personalităților consacrate: Mihail Grecu, Ștefan Florescu, Ludmila Țonceva, Mihai Mungiu ș.a.

Svetlana Miron,
șef Serviciu „Colecție de artă și hărți”

Împrumutul interbibliotecar

În scopul asigurării dreptului fundamental al cetățeanului la informație și în interesul dezvoltării potențialului științific și cultural al republicii, Biblioteca Națională servește drept sursă pentru bibliotecile din țară, oferindu-le prin împrumut interbibliotecar, publicații inexistente în colecțiile proprii.

Anual Serviciul împrumut interbibliotecar servește 100 abonați. Numărul de împrumuturi acordate, constituie circa 8 mii de volume.

Îmbunătățirea eficienței serviciilor de împrumut interbibliotecar s-a produs datorită utilizării calculatorului. S-a redus considerabil timpul destinat rezolvării cererilor de împrumut și redistribuirii lor în caz de necesitate. Difuzarea mesajelor pe cale electronică a simplificat cooperarea cu bibliotecile din străinătate.

Ratificarea Acordului cu privire la instituirea Sistemului de Împrumut Interbibliotecar în cadrul statelor membre ale Comunității Statelor Independente a demarat un șir de schimbări calitative în activitatea împrumutului interbibliotecar. S-a elaborat Regulamentul privind organizarea Sistemului Național de Împrumut Interbibliotecar (SNİIB) care reprezintă infrastructura împrumutului internațional interbibliotecar și funcțiile BNRM ca Centru Național de Împrumut Interbibliotecar.

S-au actualizat tipizatele, s-a perfectat cererea de împrumut interbibliotecar, luându-se în considerație procedurile standard de împrumut, factor ce optimizează activitatea împrumutului.

Pentru buna desfășurare a împrumutului în continuare în vederea constituirii unui sistem național eficient de împrumut interbibliotecar este necesară înlăturarea unor obstacole și anume obținerea scutirilor pentru trimerile poștale (conform Consorțiului CSI din 2006, se prevede până la 50%); stabilirea unei forme de achitare cât mai optime, reieșind din condițiile economice de azi. Un avantaj ar fi și dotarea serviciului cu tehnica de reproducere ce ar permite transmiterea informației pe diverse suporturi intensificând comunicarea colecțiilor, păstrând integritatea documentelor originale.

Elena Carp

Trăim interesant fiindcă nu putem trăi altfel

Serviciul „Literaturile lumii” reorganizat în 2001, este de factură nouă. Colectivul este format în majoritate din tineri, care și-au propus obiective importante pentru activitatea serviciului, și tocmai acest fapt ne ajută să trăim interesant. Tot timpul suntem ocupați cu ceva nou. De exemplu, pe parcursul ultimilor 4 ani am pregătit expoziții de carte dedicate celebrării scriitorilor străini, începând cu cei antici și sfârșind cu cei moderni, evenimentele desfășurându-se în sala de lectură a serviciului. Astfel circa 70 de expoziții au fost deja prezentate spre atenția cititorilor. Lucrarea în format electronic „Literatura contemporană țărilor Uniunii Europene”, elaborată recent, a fost tipărită pe pliante. Ea întrunește linkuri la site-urile principale consacrate literaturii europene moderne.

De asemenea, am acumulat și am structurat, în mape tematice, informații și materiale despre laureații premiilor literare din țările Europei și ale celor două Americi. Cărțile, edițiile seriale, site-urile din Internet în limbile respectivei literaturi au constituit surse bogate de documentare.

Activitățile originale pe care le desfășurăm conform profilului serviciului ne deschid noi orizonturi, ne îmbogățesc cu cunoștințe, ne intrigă chiar. De fapt, acestea reprezintă de fiecare dată o manifestare a creativității noastre, ceea ce ne dă forțe pentru fiecare zi de muncă.

E. Bolgarina,
șef Serviciu „Literaturile lumii”

Pregătește-te să afli ce nu știai că știi

Ție care citești aici, acum, ție care citești mai târziu și ție care nu vei citi niciodată....

A venit toamna într-o zi - era de așteptat că voi apărea și eu odată cu acea toamnă... mama m-a primit în casa ei. Acea toamnă a venit discret, ca din întâmplare, sublim ca o taină mare și odată cu casa mea am mai primit o casă, o casă adoptivă care a avut grijă de mine și de gândurile mele, acea casă era și a fost Biblioteca Națională. Despre casa adoptivă, Biblioteca Națională, și despre Zâna cea buna care este mama mea, Aurica Banaga, și despre alte Ursitoare, cărora nu le voi da nume din teama de a nu uita pe cineva, "fiecare își ținea trecutul închis în el, ca o carte știută pe dinafară, carte căreia prietenii nu-i citeau decât titlu", <http://www.citatepedia.ro/index.php?id=23581> care mi-au călăuzit într-un fel sau altul viața și pașii, despre asta voi vorbi în aceste rânduri de mai jos.

Aici, în această casă adoptivă am învățat să privesc în sufletul meu și al oamenilor și deodată am înțeles că citesc într-o carte în care mii de ani și-au scris enigmatica lor poveste și nu mă miră de ce nu puteam citi toată încălțita carte, și nici nu pot înțelege încă multe din câte citesc în ea. Biblioteca este o componentă importantă a vieții social-culturale, înseamnă o colecție

organizată de cărți, periodice și alte documente grafice și audiovizuale, cât și serviciile unui personal capabil să asigure și să pună la dispoziție aceste materiale în scopul satisfacerii necesităților de educare, informare, cercetare și recreere a utilizatorilor săi, iar angajații acestei instituții au dat și dau dovadă de toate aceste lucruri. Pe parcursul anilor am văzut că fiecare bibliotecar are datoria să se integreze într-o muncă colectivă, sarcinile lui fiind percepute ca un efort de ansamblu al colectivului. Personalul de specialitate specific unei biblioteci constituie o latură definitorie în organizarea și buna desfășurare a activității acesteia. Mediul de activitate este ca într-un Paradis, sigur că unii din cititorii acestor rânduri vor zice că nu e chiar așa, nu voi face referiri la greutățile întâmpinate zi cu zi de un bibliotecar, dar să revenim la Paradisul Cărților unde "cărțile sunt moștenirile pe care marile spirite le lasă omenirii, care sunt date din generație în generație ca daruri pentru posteritatea celor care nu s-au născut încă". Vorbesc despre toate lucrurile astea pentru că și eu am avut marea șansă de a lucra în acest Paradis, la începuturi eram doar "copilul bibliotecii" așa mă strigau Ursitoarele, apoi am devenit angajata acestui Paradis unde "cărțile sunt cei mai tăcuți și constanți prieteni; sunt cei mai accesibili și înțelepți consilieri și cei mai

răbdători profesori". Și în toți acei ani o aveam pe Zâna cea bună, Aurica Banaga, în vizorul meu, dar și prin prisma Ursitoarelor, am observat că e plină de admirație și departe de orice invidie, ca să se învelească în mare măsură de binele altora. Că iubea și iubește cu o asemenea generozitate a inimii, încât dragostea ei e o posesiune dragă în absența răutății. Acestea sunt daruri ale sorții, daruri pe care banii nu le pot cumpăra. Cel și cei care au asemenea comoară, iar Biblioteca Națională deține o astfel de comoară, nu doar ea, Zâna cea bună este așa, există și Ursitoare care-i seamănă. Ele se bucură de un Univers ca și cum acesta le-ar aparține și îi va ajuta și pe alții să se bucure alături de ele. Au abilitatea de lucru sistematic, minte agilă, abilitate de a învăța, o memorie bună, un comportament și o ținută cultivată, talent și dăruirea de a lucra cu oamenii, posibilitatea de a se perfecționa în diferite modalități. James Russell Lowell zicea: "Cărțile sunt albinele care duc polenul însuflețitor de la o minte la alta", iar eu parafrazând îmi voi permite să spun că bibliotecarii sunt albinele societății, ele polenizează generații, sunt ca niște dicționare asemeni unei oglinzi în care unul, dacă știe să caute, găsește ceea ce suspectă, pentru ca o carte este o versiune a lumii, iar Biblioteca este instituția unde se păstrează aceste lumi.

Și tot într-o zi de toamnă a trebuit să plec din acea casă adoptivă, aveam sufletul greu, am plecat undeva departe pentru a-mi continua pașii, mă gândeam mereu că am trădat... Simțeam că am trădat cel mai bun prieten, trădarea unuia din prietenii tăi poate fi uneori mai gravă ca moartea, niciodată nu am spus adio acestei iubiri mari și frumoase și nu am scos-o niciodată din viața mea pe această casă adoptivă și această prietenie. A scoate prietenia din viață, e ca și cum am scoate soarele din lume. Așa că am lăsat acel Soare să lumineze și pe alții așa cum m-a luminat pe mine. Iar Zâna cea bună nu a plecat, ea continuă să călăuzească alți pași, alte litere și alte spirite, prețuind oamenii, sentimentele lor, părerile, timpul, preocupările și devotamentul, încearcă să motorizeze cu idei o nouă generație, impulsionând pentru un nou randament, adăugând un strop de culoare vieții, își pune în folos mintea, mâinile, ochii și simțurile. O puteți găsi la unul din departamentul Paradisului, Secția Publicații periodice".

Nu-mi rămâne decât să-ți urez LA MULȚI ANI, și mă înclin în fața ta PARADISULE și așa cum bine zicea Carl Thomas Rowan, biblioteca este templul învățaturii, iar învățătura a eliberat mai mulți oameni decât toate războaiele din istorie.

Taisia Orjehovschi,
actor mânăitor păpuș-marionete; regizor de teatru de animație, doctorand la U.N.A.T.C. "I. L. Caragiale", București"

Salonul de Muzică dedicat omagiatei Sofia Rotaru

pasionat de creația Sofiei Rotaru, omagiind jubileul interpretei în cadrul Salonului de Muzică, care a avut loc la 7 august 2007 în incinta Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova. Acțiunea culturală a fost organizată

colaboratorii Serviciului „Audiovideoteca” al BNRM.

La manifestare a participat primul secretar al Ambasadei Republicii Ucraina la Chișinău, Oxana Vasilieva. De asemenea au mai fost prezente și personalități ale culturii naționale: Grigore Vieru, Dumitru Matcovschi, Andrei Strâmbeanu, Elena Ter, Ala Melnicova, Nelly Cio-

Născută în dulcea Bucovină a lui Eminescu, acolo unde Ștefan cel Mare a înscris o filă de glorie în co-

drii Cosminului, unde și astăzi mai dăinuie marele miracol al baladelor mioritice. Publicul din Moldova e

de Noie Rotaru (doctorand al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău) și

banu, Ricky Ardezianu, Lenuța Burghilă, Mariana Șura.

Deoarece compozitorii Anaton Chiriac și Eugen Doga n-au fost prezenți la Salonul de Muzică, cei prezenți au avut prilejul să-i asculte într-un interviu ecranizat, realizat de Lilia Rotaru și Vlad Codreanu. Manifestarea a fost prezentată de: Grigore Vieru și Vlad Codreanu (studenți la USM) în limba română și Ecaterina Mînzat (elevă la Liceul teatral din Chișinău) în limba rusă.

În sală a fost amenajată o expoziție cu materiale audiovizuale, muzica tipărită, cărți, articole din ziare și reviste, ce conțin materiale din viața și creația interpretei. Au fost organizate

două concursuri: „Identifică catrenul audiat” și „Numește mai multe piese muzicale interpretate de Sofia Rotaru”.

Scopul manifestării a fost demonstrarea rolului Sofiei Rotaru la dezvoltarea artei și culturii naționale.

Fiecare și-ar fi dorit ca la această activitate să fie prezentă însăși Sofia Rotaru. Dar, oriunde nu s-ar afla, interpreta nu-și rupe legătura de suflet cu admiratorii de pretutindeni. Cu dor de baștina Moldova, dumneaei a

trimis o telegramă de recunoștință:

«Дорогие друзья от души поздравляю с открытием Музыкального салона, спасибо создателям за инициативу, труд и признание. С благодарностью, София Ротару.»

Seara de omagiere, dedicată interpretei Sofia Rotaru s-a bucurat de succes, publicul rămânând împlinit sufletește.

La organizarea acestei acțiuni culturale, adresăm mulțumiri: Compa-

niei Orange, Companiei Coca Cola, Companiei Avon, Combinatului de panificație „Franzeluța” din mun. Chișinău.

Îi dorim Sofiei Rotaru, multă sănătate, noroc în viață, bucurii sufletești, multă forță și talent interpretativ spre a bucura în continuare inimile milioanei de spectatori prin frumoasele sale melodii.

Lilia Balan

Detalii interesante despre BNRM

- Pe parcursul celor 175 de ani de existență biblioteca a avut 22 de directori, dintre care 4 – femei. Cea mai tânără și mai longevivă directoare a fost Daria Harjevschi. Ea a fost numită în funcție la vârsta de 22 de ani și s-a aflat în fruntea Bibliotecii tocmai 40 de ani.

- În perioada 1970-1980 s-a înregistrat cea mai mare frecvență zilnică a cititorilor: ea atinge cifra de o mie, iar lungimea cozilor la catedrele de împrumut ajungea la 10 m. Din cauza deficitului de locuri în sălile de lectură, cititorii își găseau loc de lucru pe scări, pe pervazuri, în sala de cataloage. Mulți cititori luau masa în bibliotecă.

- În anii 1970-1980, din cauza suprasolicității bibliotecii, cititorii așteptau, de regulă, cărțile comandate la catedrele de împrumut mai bine de două ore. Tot atunci biblioteca a avut cel mai lung program de lucru pentru cititori: de la 9.00 până la 22.15.

- În ultimele decenii ale secolului XX prețul cărților era atât de mic, încât biblioteca putea să achiziționeze publicații în zeci de exemplare. În afară de depozitul național, ea recepționa și depozitul unional de publicații, ceea ce a condus la acumularea a peste 400 de exemplare ale romanului *Anna Karenina*, editat în diferite orașe din fosta URSS, și a mii de exemplare ale cărților clasice marxism-leninismului.

- Primele norme de muncă în bibliotecă au fost elaborate prin anii '70 ai secolului trecut de către dl Ivan Grek. El conducea pe atunci un grup special de organizare științifică a muncii și personal cronometra procesele de lucru în fiecare serviciu. De frică, toată lumea lucra foarte intens, ridicând astfel normele de lucru la cote mari. De atunci încocoare rar cine a reușit

să atingă normele de muncă stabilite de dl Grek.

- În anii '80 în bibliotecă a avut loc un proces deschis la care a fost judecat, pentru defectarea și sustragerea cărților, un

doctor habilitat în științe de la Institutul Agricol. Fiind jurist de profesie, dânsul a refuzat serviciul avocatului și a pierdut procesul. Pentru fărâdelegile comise, judecata l-a condamnat la doi ani de pușcărie.

- În anii 1992-1999, conform Protocolului de colaborare încheiat între Ministerul Culturii din Republica Moldova și Ministerul Culturii al României, BNRM a primit cu titlu de depozit legal al României câte un exemplar din aparițiile ieșite pe teritoriul țării. Grație acestui gest frățesc colecția de carte s-a îmbogățit cu 33 mii titluri.

- În anii 1992-2001 BNRM a recepționat din România, cu titlu de donații, peste 1,5 mln. de publicații, care au fost repartizate bibliotecilor din republică. Cel mai mare număr de publicații – cca 920 mii de exemplare (380 titluri) în valoare de 110 mln. lei românești – au fost primite în 1992.

- Din 1990 încocoare Biblioteca Națională și Banca Națională a Republicii Moldova au aceeași abreviatură – BNRM. În primii ani au fost mai multe cazuri, când Banca Națională, făcând trimitere la specificarea „BNRM” din documentele de expediție, cerea să i se dea donațiile de carte venite la hotar din străinătate pe adresa Bibliotecii Naționale. Aceasta, însă, a fost prea modestă și n-a pretins niciodată nici la cel mai mic set de marfă expedit bancii, cu specificarea „BNRM”.

- Cel mai mare furt din istoria modernă a bibliotecii a avut loc în 1996, când un grup de infractori a sustras un set de calculatoare, donate de Fundația SOROS - Moldova. Infractorii, din care a făcut parte și un paznic al bibliotecii, au fost reținuți chiar a doua zi după furt și puși sub acuzație.

Svetlana Barbei (va urma)

Unde-s doi puterea crește

Ceea ce ne
Unește...

Tehnologiile informaționale avansate, realizările performante în domeniul științelor informării, condițiile și regulile specifice de prelucrare și stocare a datelor despre resursele informaționale tot mai frecvent impun situația, în care cele două maluri ale Prutului se apropie impetuos, în pofida rezistenței, opuse de forțe malefice, active pe tot parcursul existenței noastre, dar care vor ceda în curând și neapărat în fața realităților progresului continuu al științei și culturii.

Mesajul meu, pe care vreau să-l transmit prin intermediul ziarului nostru de specialitate, este un gând de prietenie și solidaritate profesională. Cu certitudine – pe noi toți, bibliotecarii, ne unește interesul profesional, preocupări comune și sarcini de rezolvat asemănătoare. Facem parte dintr-un areal cu trăsături

comune mult mai numeroase, decât cele care ne diferențiază. Colaborarea între românii de pretutindeni se impune, în special în mediile omogene, cele preocupate de aceleași probleme, ea având rădăcini istorice comune, o situație concretă actuală, comparabilă în mare măsură,

precum și obiective care ne unesc într-o perspectivă largă, chiar dacă în aparență există piedici, care actualmente par a fi de neînălțurat.

Un exemplu elocvent de colaborare și cooperare în domeniu este forumul profesional ieșean Biblos, care permite

bibliotecarilor români de pretutindeni să-și unească forțele în vederea rezolvării obiectivelor cotidiene de stocare și difuzare a informațiilor, acumulate în bibliotecile lor, să-și împărtășească experiența profesională colegilor din orice colț al lumii.

Specialiștii de la Biblioteca Națională, Chișinău, sperăm, contribuie, de asemenea, prin intermediul acestui forum profesional, la prosperarea și dezvoltarea direcțiilor diverse de activitate din mediul bibliotecar, devenind în asemenea mod un fel de centru metodic virtual pentru bibliotecarii din Țară, care simt necesitatea acumulării cunoștințelor profesionale. Recent, din Serviciul „Catalogarea și clasificarea documentelor” (BNRM), s-au difuzat informații referitoare la catalogarea resurselor electronice: modalitatea catalogării resurselor

electronice în format UNIMARC [catalogare lizibilă în medii electronice, ajustată ISBD(ER)] poate fi consultată la adresa: <http://www.ifla.org/VI/3/p1996-1/guid6.htm>, iar modalitatea catalogării resurselor electronice conform ISBD(ER) (catalogare tradițională), poate fi consultată la adresa: [http://www.bcub.ro/continut/noutati/isbd\(er\).pdf](http://www.bcub.ro/continut/noutati/isbd(er).pdf). Solicitarea informațiilor la acest capitol a fost efectuată de bibliotecarii ieșeni, care, sperăm, au rămas mulțumiți de răspunsul primit.

Un alt exemplu de colaborare și cooperare eficientă dintre specialiștii din Țară și cei de pe malul stâng al Prutului l-au demonstrat bibliotecarele BNRM din Serviciul „Carte veche și rară”: dna Valentina Farmagiu și dna Tatiana Plăcintă, care au reușit să presteze informații prețioase savanților români, interesați de starea documentelor paleografice în grafie chirilică. Sunt doar două exemple recente de colaborare bilaterală, din multitudinea celor realizate, prin care este evident că noi, bibliotecarii, am reușit să înfăptuim Unirea profesională, Unire prielnică și benefică, Unirea cea mult râvnită, ce contribuie la dezvoltarea și prosperarea instituțiilor noastre, atât de necesare societății, care grație muncii asidue a bibliotecarilor, primește specialiști bine pregătiți, informați și documentați, indispensabili economiei naționale.

Alla Panici, șef Serviciu
„Catalogarea și clasificarea
documentelor”, BNRM

Însemnări de călătorie

O deplasare în locuri biblice

Capitala Armeniei – orașul Erevan – este la fel de vechi ca Babilonul și mai vechi decât Roma sau Atena. A fost înălțat pe aceleași locuri unde în anul 782 î.e.n. a fost construită cetatea Erebuni.

Araratul cu corabia lui Noe pe vârf este marea durere a Armeniei, un stat care se întinde acum pe doar a zecea parte din pământurile pe care s-a constituit istoricește. Și nu cred că a vizitat cineva Erevanul fără să facă măcar o tentativă de a vedea vârful Araratului. Dar așa cum această minune se arată ochiului foarte rar, îndeosebi numai în seri foarte senine, mulți se mulțumesc numai cu contemplarea conturului muntelui, care odată văzut pe multiplele pliante, ilustrate, picturi, sacoșe și alte obiecte purtătoare a acestui simbol, devine mai ușor de imaginat.

Nu am crezut vreodată că o deplasare de numai trei zile, la o conferință de specialitate, putea să-mi ofere oportunitatea cunoașterii unor locuri atât de importante din punct de vedere istoric și cultural.

După ce trei seri la rând am tot urcat conștiincios,

împreună cu alți participanți la conferință, cele peste 560 de scări câte numără Memorialul genocidului armenilor din 1915, spre cel mai înalt loc al orașului, care oferă o priveliște uluitoare a împrejurimilor, în speranța de a vedea vârful Araratului, în ultima zi de conferință am rețezat după-amiaza pentru a o petrece la Matenadaran. Ar fi fost prea din cale afară să ratăm și această minune.

Matenadaranul – centrul culturii spirituale armene – este un alt simbol al Armeniei. Cei de o profesie cu noi n-ar îndrăzni să spună cuiva că au fost la Erevan și n-au vizitat muzeul. Puține țări se pot mândri cu un muzeu de o asemenea vechime și valoare.

Matenadaranul își are începuturile în secolul V al erei noastre. În anul 405 Mesrop Mashtots creează alfabetul armean (36 de litere) și împreună cu elevii și susținătorii săi pun bazele literaturii în limba armeană. La Patriarhia Echmiadzan din capitala regatului armean Vagharshapat este fondat un depozitar (Matenadaran) în care se păstrau manuscrise în limba armeană, precum și în alte limbi. De-a lungul secolelor Matenadaranul Ech-

miadzan, precum și bibliotecile din mănăstirile și universitățile Armeniei medievale devin importante centre ale culturii și științei, unde se creează și păstrează lucrări de istorie, geografie, filozofie, jurisprudență, matematică, astronomie etc.

Către anul 1828 Matenadaranul deținea 1809 manuscrise, număr care către începutul Primului Război Mondial era deja de 4660.

Pentru o mai bună păstrare a comorilor depozitate, în anul 1939 Matenadaranul este mutat la Erevan.

În anii celui de-al Doilea Război Mondial guvernul decide construirea unei noi clădiri pentru muzeu, care este terminată în anul 1957 (arhitect Mark Grigorian), iar în anul 1959 Matenadaranul cu toate colecțiile sale se mută în noile spații.

În prezent peste 30 000 de manuscrise armene se află în bibliotecile și muzeele din Ierusalim, Veneția, Viena, Beirut, Moscova, Paris, Londra, Sankt Petersburg, Tbilisi etc. Colecția Matenadaranului numără 14 000 de manuscrise armene.

Cel mai vechi document scris al poporului armean datează cu secolele 5-6, a fost găsit într-o peșteră

și este un pergament petrificat. Cel mai vechi manuscris scris pe hârtie reprezintă o colecție de lucrări istorice, filozofice și teologice scrise în anul 981 e.n.

Manuscrisele armene sunt foarte variate ca dimensiuni și volum. Cel mai mare manuscris armean din câte au existat vreodată este *Homilies of Mush*, care are dimensiunile de 55,3 x 70,5 centimetri și cântărește 27,5 kilograme; cel mai mic este *Calendarul anului 1434*, care este de numai 3 x 4 centimetri și cântărește 19 grame. *Homilies of Mush* este o colecție de predici, vieți ale sfinților creștini, martirilor și „părinților bisericii”. Manuscrisul a fost scris între anii 1200-1202. În anul 1202 nimerește în mâinile lui Aladin, judecătorul din Babert, apoi este răscumpărat cu 4000 monede de argint și dus la mănăstirea Sfinților Apostoli din Mush, unde a fost păstrat până în anul 1915 când, în timpul genocidului, este salvat de două țărance.

Colecția de manuscrise a muzeului păstrează moștenirea literară a poezilor medievali armeni, precum: Grigor Narekatsi (secolul 10), Nerses (secolul 12), Frik (secolul 13), Kostandin Yerzynthatsi (secolele 13-14) și mulți alții.

GAZETA bibliotecarului

Iulie-August 2007

Redactor-șef:
Alexe RăuSecretariat: Elena Turuta,
Ecaterina DmitricProcesare computerizată:
Maria GriniucAdresa redacției:
str. 31 August 1989, 78 A
MD 2012
Chișinău, Moldova
tel/fax 22 14 75
23 80 04
24 00 70

e-mail: gazetabib@yahoo.com

Alte adrese ce conțin informații
din lumea bibliotecară:www.bnrm.mdwww.hasdeu.mdwww.ase.mdwww.pll.mdwww.ulim.md/librarywww.usm.md/bcu/istorie.phpwww.library.utm.md<http://mtc-or.md><http://moldova.cc/bibung><http://cid.from.md>www.sbm.dnt.mdwww.youth.md/library.phpwww.soros.md

Numeroase manuscrise din colecție au copertile acoperite cu argint, însă marea majoritate sunt legate cu piele.

După crearea alfabetului armean începe o perioadă de iluminare activă, care cuprinde toată Armenia. Sunt traduse în limba armeană cărțile de bază ale doctrinei creștine Vechiul și Noul Testament, lucrări ale părinților bisericii, lucrări de filozofie și alte științe; înfloresc poezia religioasă.

În sala de expoziții a muzeului poate fi văzută traducerea armeană a *Categoriilor* lui Aristotel (384-322 î.e.n.), *Exerciții de retorică* de Theon din Alexandria (primul secol al e.n.), *Arta Gramaticii* de Dionisius Thrax (170-90 î.e.n.) și alte traduceri vechi. Unele dintre originalele vechi grecești de pe care au fost făcute traducerea armeană nu mai există, iar cercetătorii știu despre aceste lucrări numai după traduceri în limba armeană.

Teatrul armean are o vechime de aproape 2000 de ani. Prima reprezentație teatrală, o piesă de Euripides, a avut loc în anul 53 î.e.n. în Artashat și a fost jucată în greacă.

Secția de cărți tipărite a muzeului include o colecție a celor mai vechi cărți tipărite. Armenii au fost printre primele popoare din Est care au tipărit cărți încă la 1512 în Veneția, iar în 1638 armenii fondează prima editură în Orientul Mijlociu, la New Julfa, Iran.

În ultimii ani colecțiile în limbile străine ale Matenadaranului au crescut rapid și s-au completat cu manuscrise persane, arabe, georgiene, latine, siriene, slavone etc.

Pe lângă colecția bogată de manuscrise, Matenadaranul posedă o colecție de peste 100 000 de documente manuscrise, datate cu secolele 15-19. Printre ele: arhive ale patriarhiei, arhivele personale ale unor savanți precum Hacob Manandian, Ashot Hovhannissian, Arshak Alpojayian etc. De asemenea sunt păstrate documente pontifice, decrete ale țarilor ruși, șahilor persani, sultanilor turci, scrisori ale scriitorilor și artiștilor armeni de mare renume.

Însăși clădirea, construită special pentru acest muzeu, este un monument de cultură și arhitectură.

La nivelul doi al intrării se înalță statuile unor personalități remarcabile ale culturii armenice: Toros Roslin (secolul 13), Grigor Tatevatsi (secolele 14-15), Anania Shirakatsi (secolul 7), Movses Khorenatsi (secolul 5), Mekhitar Gosh (secolele 12-13), Frik (secolul 13).

Nivelul de jos al intrării în muzeu este dominat de statuia lui Mesrop Mashtots (sculptată de G. Chubarian). Deasupra capului se poate citi prima propoziție tradusă în armeană și scrisă de Mashtots după inventarea alfabetului: „Pentru a cunoaște înțelepciunea și învățătura, pentru a percepe înțelegerea prin cuvinte”, care a devenit motto-ul ilumiștilor armeni. Vulturul simbolizează puterea culturii spirituale și lupta îndelungată a poporului armean pentru libertate și independență.

V. O.